

Göçmenlere Yönelik Dil **Desteği** *Avrupa Konseyi Araç Kutusu*

27 - Dil öğreniminin değerlendirilmesi ve destekleyici bir şekilde geri bildirim sunulması

Amaç: Dil desteği sırasında gayri resmî değerlendirme ve destekleyici geri bildirim sağlama konusunda rehberlik sunmak.

Avrupa'daki çoğu ülkede göçmenlerin ulusal dile dair bilgilerinin resmî bir değerlendirmeden geçmesi gerekmektedir. Bu genellikle sonunda sertifika verilen resmî bir sınavla yapılır. Bu sınavlar genellikle göçmenlerin CEFR A2 veya B1 seviyelerindeki dil yeterliliklerini kontrol etmek için tasarlanmıştır. Ancak dil destek programlarının başlangıcında göçmenleri bu sınavlara hazırlamaya gerek yoktur. Ancak, yeni başlayanlar ve düşük okuryazarlık seviyesine sahip olanlar da dâhil olmak üzere bazı göçmen öğrenciler A2 veya B1 gibi daha yüksek seviyedeki kurslara katılmak için başvurabilir veya katılmak istediklerini söyleyebilirler. Bunun nedeni muhtemelen dili daha hızlı öğreneceklerini düşünmeleri ya da temel öncelikleri olarak gördükleri daimî ikamet için yasaların gerektirdiği seviyeye hemen odaklanmak istemeleridir. Bu nedenle, ikinci dildeki okuryazarlık ve dil profili açısından başlangıç noktalarına bakılmaksızın, yasal olarak gerekli seviyeye mümkün olan en kısa sürede ulaşmalarına yardımcı olacağına inanarak, ulaşmaları gereken seviyede dil desteğine erişmek isterler. Öğretmenler, gönüllüler ve yerleştirmeden sorumlu olanlar onları bu eğilimlerinden vazgeçirmeli ve her bir öğrencinin dil profiline en uygun kurs seviyesini tavsiye etmelidir.

Sürekli değerlendirme

Her durumda, öğrencilerin öğrenilen dildeki ilerlemelerini 'biçimlendirici değerlendirme' adı verilen yöntemle sürekli olarak değerlendirmek önemlidir. Bu değerlendirme hem sözlü etkileşim hem de yazılı çalışmalar için yapılmalıdır. Bu tür bir değerlendirmenin temel amacı, öğrencilere bir not veya derece vermek değil, öğrenmeyi desteklemek ve öğrencilerin dil becerilerini geliştirmektir. Odak noktası, öğrencilerin yaşadıkları zorlukları belirlemek ve daha sonra bu zorlukların üstesinden gelmenin yollarını teşvik edici bir şekilde sunmaktır.

Destekleyici bir şekilde geri bildirim vermek

Biçimlendirici değerlendirme ya da bazen kullanıldığı şekliyle 'öğrenme için değerlendirme' yaparken ve özellikle olumsuz geri bildirim verirken dili dikkatli kullanmak çok önemlidir. Sınıf

atmosferi bunu doğru yapılmasına bağlıdır. Dil desteği sağlayan bir kişi ile bir öğrenci arasında geçen aşağıdaki kurgusal konuşmada, öğretmen ya da gönüllü destekleyici olmaya çalışmaktadır.

Öğretmen: *Yaptığınız çalışmayı okudum.*

Öğrenci: *Nasıl buldunuz?*

Öğretmen: *Mükemmel değil.*

Öğrenci: *Gerçekten mi? Ama üzerinde çok çalıştım.*

Öğretmen: *Eminim çalışmışsındır ve bu iyi bir şey, ancak şimdi önemli olan hatalardan ders almak. Şimdi bunlardan bazılarına bakalım...*

Her zaman 'korkunç', 'fantastik', 'zayıf', 'kabul edilemez' gibi daha aşırı ifadelerden kaçının. Olumsuz geri bildirim vermenin sert olmayan başka yolları da vardır, örneğin:

- *Fena değil ama...* (niteleyici: 'ama'...).
- *Henüz yeterince iyi değil...* ('pek değil' ve 'henüz' ile yumuşatılmış)
- *Hala yapmanız gereken işler var... Ya da bundan daha iyisini yapabileceğinizi biliyorum...* (dolaylı yargı)

Başka bir olasılık da öğrencinin söylediği şeyi tekrarlamaktır, ancak hata hakkında yorum yapmadan doğru biçimde:

Öğrenci: *Kız okula gidiyorlar.*

Öğretmen: *Kız okula gidiyor.*

Zorluk yaşayan öğrenciler ayrıca dikkatli dinlemeye, yeni kelime ve ifadeleri fark etmeye ve karşılaştırmaya, dikkatli okumaya ve gerektiğinde talimatları ve yeni kelimeleri anlamak için yardım istemeye teşvik edilebilir. Öğrencileri teşvik etmenin yollarını bulun, örneğin:

- *İyi çalışmaya devam et!*
- *Çalışmaların gelişiyor.*
- *Çok iyi.*

Öğrencinin sorununu anlamaya çalışın:

- *Hangi bölümü anlamadın?*
- *Seni rahatsız eden nedir?*
- *Alıştırmayı birlikte yapalım mı?*

Biçimlendirici değerlendirmeyi de dil desteğinin ayrılmaz bir parçası haline getirmelisiniz. Bu tür bir değerlendirme örneğin şunları içerir:

- Öz değerlendirme: Örneğin, öğrencilere verdikleri yanıtın doğru olup olmadığını veya bir şeyi ifade etmek için başka bir kelime veya yol düşünüp düşünemeyeceklerini sormak
- Akran değerlendirmesi: Öğrencilerden küçük gruplar/çiftler halinde birbirlerinin çalışmalarını kontrol etmelerini istemek veya diğer öğrencilerden başka bir öğrencinin söyledikleri hakkında yorum yapmalarını istemek: "Bu doğru mu?"; "Kullanabileceği başka bir kelime nedir?" vb.

- Örneğin aşağıdaki gibi bir sembol kullanarak öğrencilerin yeni dilde belirli şeyleri nasıl yapacaklarını öğrenmede kendi ilerlemelerini değerlendirmelerini sağlamak: ✓✓✓(bunu kolayca yapabilirim), ✓✓ (bunu oldukça iyi yapabilirim), ✓ (bunu nasıl yapacağımı öğreniyorum) ? (bunu yapmak için yardıma ihtiyacım var), ?? (bunu henüz yapamıyorum).

Bu tür bir değerlendirme, kaydedilen ilerleme ve bireysel öğrencilerin farkındalığı ve uygulaması hakkında bir fikir edinmenizi sağlayacaktır. Bu değerlendirme, kurs ortası veya kurs sonu sınavları gibi resmî olmayan ve sonunda sertifika verilmeyen değerlendirmeler de dahil olmak üzere daha sistematik, resmî ve güvenilir değerlendirme araçlarının yerini tutmaz. Bunlar dil destek programlarının ilerleyen aşamalarında ya da sonrasında yapılabilir.